

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียน
เมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

**The Management on Support the Students in Primary Schools of Muang
Bang Pu School Group in Samut Prakan Province Under the Office of
Samut Prakan Primary Educational Service Area 1**

พัชริภา ศรีลัมภ์ และ รัตนา กาญจนพันธุ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Pacharipa Soralam and Ratana Karnjanapun

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: pacharipa.soralam@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการและเปรียบเทียบการความคิดเห็นของครูในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 168 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของโคเฮน และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.949 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) (One - way ANOVA) และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความคิดเห็นของครูการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ระดับ 2.ครูที่มีเพศต่างกัน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น

* วันที่รับบทความ: 10 เมษายน 2565; วันแก้ไขบทความ 22 พฤษภาคม 2565; วันตอบรับบทความ: 23 พฤษภาคม 2565

Received: April 10, 2022; Revised: May 22, 2022; Accepted: May 23, 2022

เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4.ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การเปรียบเทียบและแสดงความคิดเห็น; บริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

Abstract

In This research, the researcher studies to and compare the levels at which Management of student support systems in Basic Education Institutions, Muang Bang Pu School Group Samut Prakan Province Under the Samut Prakan Primary Education Service Area Office one. The researcher also compares 1) the teachers' opinions regarding the Management of student support systems in Basic Education Institutions, Muang Bang Pu School Group Samut Prakan Province Under the Samut Prakan Primary Education Service Area Office one classified by the gender demographical characteristics of educational level, and work experience in the academic year 2021, a total of 297 people were able to calculate the size of the sample by the method of Krejcie and Morgan, a total of 168 people. The instrument used in this research was a questionnaire with a reliability of 0.949. The statistics used in The research was frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA. The results showed that 1) Teachers' opinions about Management of student support systems in Basic Education Institutions, Muang Bang Pu School Group Samut Prakan Province Under the Samut Prakan Primary Education Service Area Office one, in overall, is at a high level. 2) Teachers with gender levels. There are opinions about Management of student support systems in Basic Education Institutions, Muang Bang Pu School Group Samut Prakan Province Under the Samut Prakan Primary Education Service Area Office one, in overall, is significantly different at the level .05 3) Teachers with different educational levels. There are opinions about Management of student support systems in Basic Education Institutions, Muang Bang Pu School Group Samut Prakan Province Under the Samut Prakan Primary Education Service Area Office one, in overall, is significantly different at the level .05 4) Teachers with different work experience there are opinions about There are opinions about Management of student support systems in Basic Education Institutions, Muang Bang Pu School Group Samut Prakan Province Under the Samut Prakan Primary Education Service Area Office one, in overall, is significantly different at the level .05

Keywords: Comparisons and opinions of teachers; Manage student support system; the Samut Prakan Primary Education Service Area Office one

บทนำ

โลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจด้านสังคมด้านวัฒนธรรมและรวมถึงความเจริญก้าวหน้าในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาประเทศในช่วงเวลาผ่านมาส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ กล่าวคือ ความเจริญทางเทคโนโลยีได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดผลกระทบแก่เด็กและเยาวชน ในวัยเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความประมาทและเพิกเฉยต่อปัญหา จึงมีผู้สังเกตเห็นการฉ้อโกง โดยพยายามชี้ให้เห็นถึงภาวะวิกฤติที่เพิ่มความเสี่ยงยิ่งขึ้นในสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความขัดแย้งกันอย่างเห็นได้ชัด ทำให้เกิดความไม่มั่นคงในสังคมรวมทั้ง ปัญหายาเสพติดที่แพร่กระจายไปทั่วทุกแห่ง จากสภาวะวิกฤติดังกล่าว หากไม่ได้รับการแก้ไขและป้องกันแล้ว จะทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่อาจเป็นปัญหาสังคมได้ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2546 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายสำคัญในการให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักถึงความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาทุกระดับ มีการบริหารระบบดูแลนักเรียนที่มีความเข้มแข็ง จึงได้กำหนดจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังได้สนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดกิจกรรมต่างเพื่อส่งเสริมพัฒนาแต่ละด้าน เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิต การพัฒนาวินัยเชิงบวก รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนในทุกระดับให้มีสมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ซึ่งอาจจะส่งผลไปยังการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพด้านคุณภาพบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลนักเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเมืองบางปูจังหวัดสมุทรปราการสังกัด สพป. สมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความด้านความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยจำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานของครู

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 โรงเรียนจำนวน 297 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 โรงเรียนกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของโคเฮน การสุ่มแบบชั้น ภูมิ(Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 แบบสอบถามมีจำนวน 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการบริหารและบทบาทหน้าที่การดำเนินงานคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการดูแลการป้องกันปัญหาและช่วยเหลือนักเรียน ด้านการประเมินผลและรายงานผลการส่งต่อ นักเรียน ลักษณะแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert Scales)

ระดับคะแนน 5 หมายถึง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน 4 หมายถึง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมาก
ระดับคะแนน 3 หมายถึง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน 2 หมายถึง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อย
ระดับคะแนน 1 หมายถึง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำนวน 10 โรงเรียน เพื่อความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากครูที่ปฏิบัติการสอนโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ในการแจก แบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทาง สถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ผู้วิจัยมีการดำเนินการดังนี้

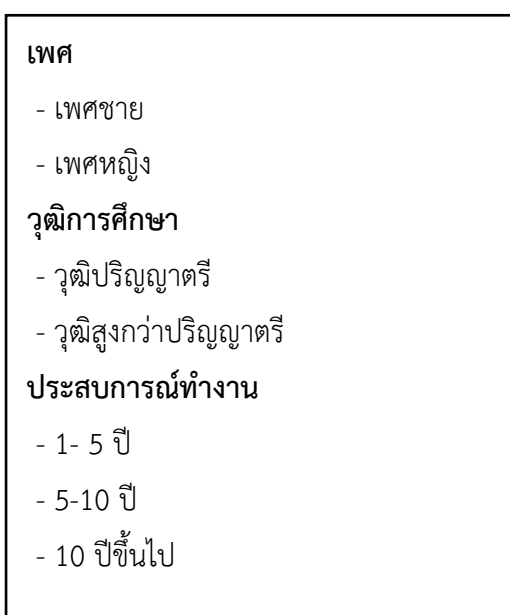
1. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ
2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสิทธิภาพการทำงาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หรือ (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลคะแนนเฉลี่ยของ Best
4. เปรียบเทียบการบริหารและจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และ

ประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยการ ทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) หาก พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็น รายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparisons method)

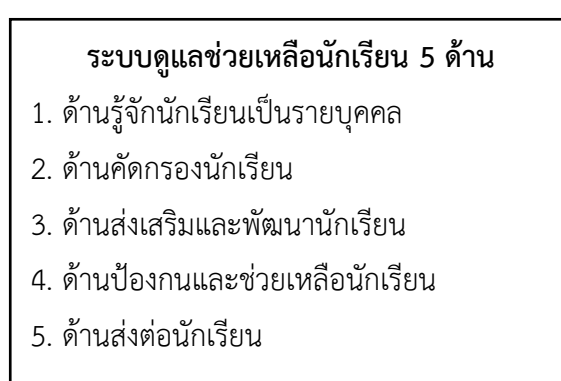
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ดังนั้น

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการบริหารและบทบาทหน้าที่การดำเนินงานคัดกรองนักเรียน ด้านการดูแลการป้องกันปัญหาและช่วยเหลือนักเรียน ด้านการประเมินผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

2. ครูที่มีเพศต่างกันเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตามเพศโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการวางแผนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการดูแลการป้องกันปัญหาและช่วยเหลือนักเรียน ด้านการประเมินผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของครูในการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าเรื่อง และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการส่งต่อนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยจันทร์ฉาย ไทยรัตน์ (2561 : 76 - 105) ที่ได้ศึกษาการบริหารและการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

โรงเรียนเชียงรายวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จากการศึกษาพบว่าภาพรวมของการวางแผนปฏิบัติการงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตามเพศโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยรวมและรายด้านพบว่าผู้บริหารและครู ผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก และแตกต่างกันอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาใน กลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และในการทำงานจะต้องร่วมมือกับครู และผู้ปกครอง เพื่อจะได้ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความสุขและสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

4.ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้บริหารมีการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน อาจแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาใน กลุ่มโรงเรียนเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ที่มีขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านบุคลากร มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดสามารถดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ครบทั้ง 5 ขั้นตอน อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ก็ให้ความสำคัญกับระบบการดูแลนักเรียนให้มีกระบวนการทำงานที่มีระบบ มีความชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการวางแผนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูได้เข้าร่วมประเมินผลการใช้การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อจะได้นำมาพัฒนาการการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านการบริหารและบทบาทหน้าที่การดำเนินงานคัดกรองนักเรียนพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนให้มีศักยภาพ ในการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนกลุ่มเสี่ยง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรตั้งนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมสถานศึกษามีการวางแผนงานคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจน เพื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน มีการจัดทำระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนในด้านต่าง ๆ มีระบบการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนและมีการรายงานประเมินผลด้านการคัดกรองนักเรียนเพื่อนำไปสู่การช่วยเหลือที่ถูกต้องและเหมาะสม

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครู มีสถานศึกษาควรสถานศึกษามีการวางแผนงานที่ดีมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นและเสริมสร้างทักษะการใช้ชีวิต เช่น กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง มีกระบวนการ การให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ให้ความร่วมมือกันระหว่างครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาและมีการรายงานและประเมินผลด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนานักเรียน

4. ด้านการดูแลการป้องกันปัญหาและช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนสนับสนุนการบันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล และภาพรวมของโรงเรียนจัดทำข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูได้มีการวางแผนงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน ด้านความสามารถ ด้านผลการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านความประพฤติ โดยการใช้การสังเกตสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน มีจัดการประชุมผู้ปกครอง สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิธีการวัดประเมินผลระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนและมีขั้นตอนการรายงานและประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อวิเคราะห์วางแผน และแก้ปัญหา ได้ตรงตามสภาพจริงของผู้เรียนแต่ละบุคคล และอาจจะมีการประเมินผู้เรียนทุก ๆ ภาคเรียนเพื่อประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน

5. ด้านการประเมินผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน นักเรียนอย่างเป็นระบบอย่างถูกต้อง มีการวิเคราะห์ ข้อมูลอย่างเหมาะสมในการส่งต่อนักเรียน และบันทึกข้อมูล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในควรมีการวางแผนงานที่เป็นระบบ สถานศึกษาควรสร้างระบบ ขั้นตอน ในการส่งต่อทั้งการช่วยเหลือภายในและการช่วยเหลือจากภายนอกโดยเฉพาะกรณีที่ต้องส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาไปรับการรักษา สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหารุนแรง และควรมีการรายงานและประเมินผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนถึงปัญหา อุปสรรค ประเด็นความสำเร็จ รวมทั้งแนวทางการช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงที่มีลักษณะคล้ายหรือมีปัญหาใกล้เคียงกันได้อย่างเหมาะสมและทันเหตุการณ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตหรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสังกัดอื่น ๆ
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ฉาย ไทรัตน์. (2561). การบริหารและการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนโรงเรียนเชียงรายวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน. (2560). คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2560. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.